

Ministeren

Indfødsretsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K.

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Indfødsretsudvalget har den 16. november 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 13 (IFU alm. del) efter ønske fra Astrid Krag (S) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 13:

Ministeren bedes fremsende en redegørelse om, hvem der forestår vejledningen i, at det er muligt at gå op til indfødsretsprøve og danskprøve til brug for ansøgning om dansk statsborgerskab på særlige vilkår, hvordan vejledningen foregår, og hvori den består, herunder også for ansøgere, der lider af analfabetisme.

Svar:

Det kan oplyses, at det er lederen hos prøveafholder af både indfødsretsprøven og de afsluttende danskprøver, der har ansvar for at vejlede prøvedeltagere med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse om muligheden for at aflægge prøven på særlige vilkår. Vejledning om prøveafleggelse på særlige vilkår er reguleret i henholdsvis bekendtgørelse nr. 150 af 27. februar 2018 om prøver inden for danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. og bekendtgørelse nr. 282 af 14. marts 2016 om indfødsretsprøven af 2015.

For så vidt angår *indfødsretsprøven* skal lederen hos prøveafholder sikre, at prøvedeltagere med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse eller andre tilsvarende vanskeligheder orienteres om mulighederne for at opnå tilladelse til benyttelse af hjælpemidler for i videst muligt omfang at ligestille disse prøvedeltagere med øvrige prøvedeltagere. I forbindelse med tilmelding til indfødsretsprøven får prøvedeltagerne udleveret en skriftlig vejledning af prøveafholderen, som er udarbejdet af Styrelsen for International Rekruttering og Integration, ligesom styrelsen vejleder om prøven på uim.dk. Prøveafholderen skal endvidere sikre, at prøvedeltagere, der har behov for yderligere vejledning, tilbydes fornøden vejledning i forbindelse med tilmelding til prøven. Det gælder også evt. ansøgere, der er analfabeter, og som ønsker at tilmelde sig indfødsretsprøven.

Ved de *afsluttende danskprøver* modtager kursisterne vejledning om muligheden for at aflægge prøverne på særlige vilkår i forbindelse med deres danskundervisning på sprogcentrene. Lederen hos prøveafholder skal tilbyde særlige prøvevilkår

12. december 2018

Integrationskontor
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2018 - 20140
Akt-id 586625

til prøvedeltagere med psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse eller tilsvarende vanskeligheder, når dette er nødvendigt for at ligestille disse prøvedeltagere med øvrige prøvedeltagere. Det påhviler lederen hos den prøveafholdende udbyder at gøre kursister og selvstuderende bekendte med reglerne om prøver, herunder om klageregler, samt om hvilke mål og krav, der er væsentlige for prøverne. Det fremgår endvidere af bekendtgørelse om prøver inden for danskuddannelse til voksne udlændinge, at regler og oplysninger om prøverne mv. skal fremgå af den prøveafholdende udbyders hjemmeside.

Analfabetisme kan betragtes som en funktionsnedsættelse, da analfabeter ikke kan læse og skrive og dermed ikke kan deltage i samfundslivet på lige fod med andre. Analfabetisme er ikke en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, men en intellektuel funktionsnedsættelse. Liden en analfabet ikke af en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, vil personen blive tilbudt danskuddannelse på Danskuddannelse 1, der afsluttes med Prøve i Dansk 1. I henhold til de gældende regler i bekendtgørelserne om henholdsvis indfødsretsprøven og prøver inden for danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. er det kun prøvedeltagere med psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse, der kan få tilladelse til at anvende særlige hjælpemidler eller aflægge prøve på særlige vilkår. Analfabetisme berettiger som udgangspunkt ikke i sig selv til at gå op til hverken danskprøverne eller indfødsretsprøven med særlige hjælpemidler eller på særlige prøvevilkår. Har en person fx en hjerneskade eller en psykisk udviklingsforstyrrelse, der betyder, at denne person ikke kan lære at læse og skrive, og som på det grundlag har en dokumenteret langvarig intellektuel funktionsnedsættelse, vil det imidlertid i praksis efter omstændighederne kunne berettige til særlige hjælpemidler eller til at aflægge prøverne på særlige vilkår.

Konkret omfatter den vejledning om aflæggelse af henholdsvis de afsluttende danskprøver og indfødsretsprøven på særlige vilkår, der gives til prøvedeltagere, mulighed for fx praktiske foranstaltninger og brug af tekniske hjælpemidler, herunder it-hjælpemidler for ordblinde, tilstedeværelse af en hjælper, som udpeges af lederen, og som ikke må være prøvedeltagerens egen lærer, og tildeling af ekstra tid.

En hjælper må læse spørgsmål og svarmuligheder højt, men må ikke på nogen måde bistå med at svare på spørgsmålene. Er der fx tale om aflæggelse af indfødsretsprøven, sætter prøvedeltageren selv sit kryds ved svarmulighed A, B eller C. I tilfælde af blinde prøvedeltagere og andre, der af forskellige grunde ikke er i stand til selv at sætte et kryds (fx spastisk lammelse), kan en hjælper bistå. I praksis vil en hjælper spørge, om svarmulighed A, B eller C, skal afkrydses og derefter sætte et kryds på baggrund af prøvedeltagerens svar. Den tilsynsførende skal sikre, at dette foregår korrekt. Det kan i den forbindelse oplyses, at forberedelsesmateriale til indfødsretsprøven 'Læremateriale til indfødsretsprøven af 2015 - danske samfundsforhold, dansk kultur og historie' ligeledes er udgivet i en lydversion, der er gratis tilgængelig på Udlændinge- og Integrationsministeriets hjemmeside.

Særlige prøvevilkår gives for den enkelte prøve på grundlag af en skriftlig ansøgning fra prøvedeltageren til lederen hos den prøveafholdende udbyder. Liden en prøvedeltager af en ikke åbenlys funktionsnedsættelse, skal ansøgningen vedlægges en udtalelse, der ikke må være mere end to år gammel, fra læge, psykolog, synskonsulent eller anden sagkyndig, der kan dokumentere funktionsnedsættelsen. Er der tale om aflæggelse af indfødsretsprøven på særlige vilkår, skal udtalelsen indeholde en redegørelse for prøvedeltagerens vanskeligheder i forbindelse med aflæggelse af prøve.

Det er en forudsætning for særlig tilrettelæggelse af en prøve, at formålet med prøven fastholdes, samt at bedømmelsen af prøvepræstationen sker efter samme kriterier og på samme faglige niveau, som gælder for de øvrige prøvedeltagere.

Inger Støjberg

/

Lars von Spreckelsen-Syberg